

יחידה מספר 5 - אני ומשפחתי

מדריך למדריך

אין כמו משפחה!

5 4 3 2 1

5. אני ומשפחתי

6. אני והחברה

7. בחברה טובה

8. לתת

כתיבה והפקה:

ניהול חינוכי: הדר סופר
צוות היגוי: רוחמה ווגל, אהרון סולטן
ריכוז: חני מנצורה
כתיבה: רועי זמיר ואליסף תל-אור
עיצוב גרפי: נעמה כץ

5 - 4 - 3 - 2 - 1

אין כמו משפחה!

5

מטרות:

1. התלמיד יפנים את חשיבות הקשר המשפחתי ויחפש דרכים להעצמתו.
2. התלמיד יתבונן במקומו במשפחה, במידת ההשקעה שלו בקשרים שבתוכה ובאחריותו כלפיה.
3. התלמיד ילמד להתמודד עם קונפליקטים ועם יחסים מורכבים בתוך המשפחה.

שלבי הפעילות:

- חלק א' - פתיחה - חשיבות המשפחה (8-10 דק')
- חלק ב' - אני ומשפחתי (10-15 דק')
- חלק ג' - לא הכול חלק: קשיים במשפחה (8 דק')
- חלק ג' - משקיעים במשפחה (5 דק')
- חלק ה' - סיכום: מחזקים ומתחזקים במשפחה (10 דק')

עזרים:

- קלפי 'המשפחה שלי'
- כרטיסי דילמה - קשיים במשפחה
- כרטיסי מילים טובות

ביחידה זו נעסוק במעגל המשפחתי. נתמקד בתפקיד החשוב שיש למשפחה בחינוך. בשביל כל אחד מַבְּנֵיָהּ, המשפחה היא מקור כוח, ולכן חשוב לשמר ולהעצים אותו. נבין שדווקא בשל חשיבותה ובשל הקרבה הגדולה בין כולם - טבעי שיתרחשו במשפחה עימותים. נחשוב יחד ונחפש דרכים לחזק את מערכת היחסים המשפחתית, לְשִׁפּוּרָה וּלְהַעֲצִימָה.

פתיחה: חשיבות המשפחה

אפשרות א': אין כמו משפחה

המדריך יספר את הסיפור הזה:

שקופית מס' 1

איש אחד נהג להשתתף באירועי המשפחה בקביעות. בלא כל הודעה או הסבר, שמו בני המשפחה לב לעובדה שהוא הפסיק להגיע לאירועים ולקחת חלק בהווי המשפחתי. לאחר כמה שבועות של היעדרות, החליט אחיו הצעיר לבקרו.

זה היה לילה קר מאוד. האח הצעיר הגיע ומצא את אחיו יושב מול האח המבוערת. האש הדולקת הפיצה חמימות מזמינה. האיש הבין את סיבת ביקורו של האח הצעיר. הוא הצביע על הכורסה הפנויה שלידו והזמין את אחיו להצטרף אליו ולשבת לצדו, מול האש. האח התיישב בשקט וחיכה... שקט עמוק שרר ביניהם. שני הגברים התבוננו באש ובמחולן של הלהבות המלטפות את גזרי העץ הבוערים. כעבור דקות ספורות, החל האח הצעיר לחתות בגחלים, ובזהירות רבה בחר באחת שבלטה לעיניו במיוחד. אט-אט הוא הרחיק אותה מהאש, חזר לכורסתו, נשאר לשבת והמתין... המארח התבונן באחיו הצעיר, מרותק לכל תנועה ולכל תזוזה שלו. מרותק גם לשקט שליווה את הכול. האח הצעיר הביט בגחלת. גם עיניו של האח הגדול התמקדו בה. ואז, אט-אט, הגחלה הגחלת לדעוך. תחילה איבדה ברק, ואחר כך כבתה כמעט לחלוטין. תוך זמן קצר, מה שהיה חגיגה של אור וחום, הפך להיות גחלת מכוסה שכבה של אפר מת שחור וקר. השקט שרר בחדר. מאז תחילת הערב לא החליפו האחים ביניהם אף לא מילה אחת. בשלב מסוים, החל האח הצעיר להתכונן לעזוב. הוא החזיר את הגחלת הקרה וחסרת התועלת למרכז הלהבות. כמעט מיד ניצתה הגחלת מחדש וחזרה לבעור, כשהיא ניזונה מהאור ומהחום של הגחלים הסמוכות לה. כשעמד האח הצעיר ליד הדלת, אמר לו מארחו: "תודה על ביקורך ועל השיעור הנפלא שלימדת אותי. אחזור למשפחה. תבורך!"

שאלות לדיון

- ? איזה מסר העביר האח הצעיר לאחיו הגדול? האם זהו מסר נכון בעיניכם?
- ? מה תורמת המשפחה לאדם?
- ? מה יכול לגרום לאדם להתרחק ממשפחתו? האם זה קל להתרחק מהמשפחה?
- ? האם יש הבדל בעיניכם בין קשר עם חבר טוב לקשר טוב עם אח עם בן משפחה אחר? הסבירו.

שאלה סגורה:

- ? השלימו: אדם שקרוב למשפחתו הוא כמו _____ ענף עץ בוער / גחלת שרופה, אפורה וכבויה
- ? אדם שמנותק ממשפחתו הוא כמו _____ ענף עץ בוער / גחלת שרופה, אפורה וכבויה. הסבירו את בחירתכם.

5 - 4 - 3 - 2 - 1

אין כמו משפחה!

אפשרות ב': משפחה לא מחליפים (האמנם?)

נציג על הלוח שאלה שפרסם נער באחד הפורומים באינטרנט:

אני לא מסתדר עם המשפחה שלי.

נתחיל מזה שכל העולם שלנו שונה: הם שמאלנים ואני ימני.

בלי קשר לשמאלנים-ימנים, הנה שלושה מקרים שקרו לי במשפחה שמהם אפשר להבין מדוע אני מסתדר אתם.

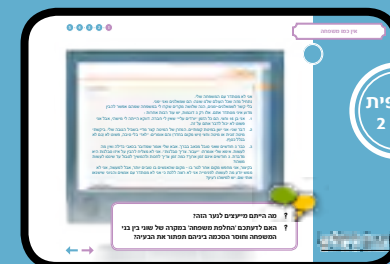
אלו רק 3 דוגמות, יש עוד רבות אחרות:

1. אני בן 16 וחצי. הם כל הזמן 'יורדים עליי' שאין לי חברה. דווקא הייתה לי מישהי, אבל אני פשוט לא יכול לדבר אתם על זה.

1. דבר שני: אני ישן במיטת קומתיים. המזון של המיטה קצר מדי בשביל הגובה שלי. ביקשתי מיטה זוגית או מיטה וחצי (ויש מקום בחדר) והם אומרים: "לא!" בלי סיבה, פשוט לא (גם לא בגלל כסף).

2. כבר 3 חודשים שאני סובל מכאב בברך. אבא שלי אומר שמדובר בכאבי גדילה ואין מה לעשות. אימא שלי אומרת: "עבור. צריך סבלנות". אני לא מצליח להבין על איזו סבלנות היא מדברת. 3 חודשים אינם זמן ארוך? כמה זמן צריך לחכות ולהמשיך לסבול עד שינסו לעשות משהו?

בקיצור, אני מחפש מקום אחר לגור בו - מקום שהאנשים בו טובים יותר, אבל למעשה, אני לא ממש יודע מה לעשות: לפנימייה אני לא רוצה ללכת כי אני לא מסתדר עם אנשים והגיוני שישנאו אותי שם. יש למישהו רעיון?

שקופית מס' 2

שאלות לדיון

- ? מה הייתם מיעצים לנער הזה?
- ? האם לדעתכם 'החלפת משפחה' במקרה של שוני בין בני המשפחה וחוסר הסכמה ביניהם תפתור את הבעיה?
- ? מהי הדרך הנכונה לדעתכם להתנהל כשיש בעיות כמו אלה שהנער מתאר (שאלה פתוחה שלא נענה עליה לעת עתה)?
- ? מה החשיבות שיש למשפחה? מה היא נותנת לאדם?

← **סיכום:** בשל 'קרבת הדם' והקשר הטבעי שיש לנו במשפחה, למשפחה אין תחליף. היא מקור כוחנו. היא קבועה ואינה משתנה. ממנה באנו וממנה אנו יונקים, היא הגורם שהשפעתו על האופי שלנו ועל המעשים שלנו היא הגדולה ביותר. נכון הדבר, שבעת צרה גם חברי אמת יעזרו לנו, אבל אם יש לנו קשר טוב ואמתי עם בני משפחתנו ואנו משכילים לממש את האהבה הטבעית שיש ב'קשר דם', אזי הם יהיו הראשונים שיהאבו אותנו ויתמכו בנו באמת בכל עת ובכל מצב. יש לציין: לפעמים הקשר המשפחתי אינו תקין, וחשוב לעשות מאמץ לשפר אותו. במקרים פתולוגיים שבהם ישנה בעיה ולא מצליחים לפתור אותה, המצב כואב ומערער את האדם, כיוון שהמשפחה היא המעגל הקרוב והמשמעותי בחייו.

! שימו לב שבשאלת הנער, הוא מעיד על עצמו שיש לו בעיות ביחסי אנוש. הדבר מעורר שאלה חשובה והיא מה החלק והאחריות שלנו כאשר יש ערעור במערכת היחסים המשפחתית.

חלק ב' - אני ומשפחתי

הצגת תמונות

חלק ב' - סמי משפחה בשביליך

פית 3

← →

5

4

3

2

1

אין כמו משפחה!

לסיכום:

- ניתן לסכם את דברי התלמידים ולהוסיף עליהם:
לכל אחד יש משפחה משלו. לכל משפחה נקודות חוזק ונקודות חולשה משלה.
המשפחה ממלאת תפקידים רבים בחיינו:
1. המשפחה היא השורשים שלנו (העבר) והעתיד שלנו.
 2. מהמשפחה ירשנו תכונות חיצוניות ופנימיות.
 3. במסגרת המשפחה רכשנו חוויות ראשוניות והרגלים.
 4. מהמשפחה אנו לומדים כיצד אנו רוצים שחיינו ייראו: אילו דברים נאמץ ואילו דברים נרצה לשנות.
 5. המשפחה היא מקור חום, אהבה ועידוד.
 6. המשפחה היא חיי היום-יום שלנו.
 7. משפחה היא מחויבות אישית ותורנית - כיבוד הורים, עניי ביתך קודמים בצדקה, ואהבת לרעך כמוך (המשפחה קודמת לכל אדם) ועוד.

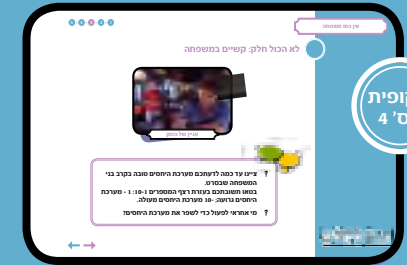

5 - 4 - 3 - 2 - 1

אין כמו משפחה!

חלק ג' - לא הכול חלק: קשיים במשפחה

כולנו מבינים את החשיבות הגדולה שיש למשפחה. סופרים ומשוררים כתבו ספרים ושירים רבים העוסקים בנושאים הקשורים למשפחה; בימאים ומפיקים יצרו סרטי קולנוע שבמוקדם קשרים בתוך המשפחה: בין ילדים להורים, בין אחים וכו'. עם זאת, דווקא מפני שהמשפחה חשובה לנו, אנו מוצאים את עצמנו לא פעם ולא פעמיים בריב משפחתי, בקשיי תקשורת עם בני משפחה, בחוסר הסכמה.

שקופית מס' 4

אפשרות א': 'עניין של זמן' - סרטון ודיון

נקרין קטע מסרטון.

שאלות לדיון

- ? כיצד נראית לכם מערכת היחסים בין האב לבנו?
- ? מדוע הנכד מסרב לבקר את הסב? האם הוא צודק לדעתכם?
- ? מה גורם לו להשתכנע?
- ? מה הייתם עושים ומה לא הייתם עושים באירוע דומה?

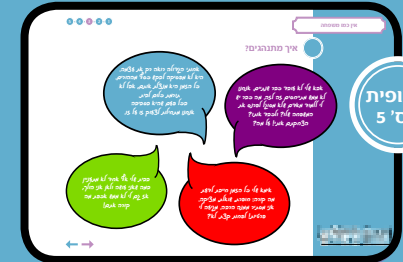
חלופה סגורה

- ? ציינו עד כמה לדעתכם מערכת היחסים טובה בקרב בני המשפחה שבסרט.
- בטאו תשובתכם בעזרת רצף המספרים 1-10: 1 - מערכת היחסים גרועה; 10- מערכת היחסים מעולה.
- ? מי אחראי לפעול כדי לשפר את מערכת היחסים?

המדריך יציג על הקיר בלוני דיבור שבהם אמירות שנשמעות לא אחת מפי בני נוער. המדריך יעבור על האמירות וישאל את התלמידים לדעתם על הדברים.

המדריך יבקש מהתלמידים שינסו להציע לכל משפט תשובה כיצד אפשר לנהוג בסיטואציה באופן מכבד ואוהב, לנסות ולראות את הצד השני ולהימנע מוויכוח או ממריבה.

שקופית מס' 5

אחוגי הצדולה נראה רק אג עצמה.
היא לא מפסיקה אבקס כסף מההורים.
כא הצמן היא מנצלת אוגם, אכא לא
גודמת כאוס אכיה
ככא פסק שהיא הסביבה
אנחנו אגמיוול אצזוק זו לא זו.

אכא שלי לא עובד כבר שגניימ. אנחנו
לא אמש אגייחסיס צה אצה. מה כבר יש
אי אאחוד מאדק שלא מסוגל אפדנס אג
המשפחה שלו? ואכבר אוגו?
הצחקקם אוגו! לא מה?

הכיה שלי אף אחד לא אגעניין
כמה שאני עושה ואאן אני הוואר,
אש גמ אי לא אמש אכבר מה
קודה אגם!

איחא שלי כא הצמן חייבה אדעג
מה קודה: חופנה שואל מציקה.
אני מסגיר אמהה הדבה. אגיעה אי פדטיוג!
אפחוק קצג לא?

! שימו לב, אין חובה לעבור על כל המקרים. ניתן להסתפק בשניים הרלוונטים ביותר לתלמידי הכיתה.

אפשרות ב':

נחלק את המשתתפים לשלוש קבוצות. כל קבוצה תקבל כרטיס דילמה, תדון בדילמה המוצגת בו ותעלה את הפתרון שלה למרחב הכיתתי. המדריך, מתוך היכרותו את התלמידים, יכול לבחור דילמות המתאימות להם מתוך הדילמות המוצעות או להחליף בדילמות משלו.

שקופית
מס' 6

דילמות הקשורות ליחסי הורים-ילדים:

אג נוצה אלוש מצאית קצנה. ההורים לא מוכנים לזה, ומעידים אר ככ פס שא מלמש כר.

אגה נוצה להקיע מחגים. להורים אין כס? השקיל זה, אלו אגה חייב שם אר יהיו מחגים השקיל להיות מקובל, ואגה 'מוציא להם אג הנשמה'.

אגה יוצא עם בחורה שלא נראית ליטא שר. היא מציעה אר אהפסיק אצא אגה.

מקובל היום אשג מחסבות וכלל זה בימי הולדג. ההורים מחגדים אשגיה ולכן לא מרשים אכס אכס אמסבות ואגם נק נוצים 'אגפוס קצג נאש' עם החלה.

דילמות הקשורות ליחסים במשפחה המורחבת:

אמוג קצדולה ואג מחלקוחד משה. היא מאוד מחלנת ואג מאוד מסודרת ואגן לא מפסיקת לרוב.

המשפחה שר מחונת: יש בה דגים, חילונים וגם חרדים. פס השנה נפגשים כולם אנפס בחגם צימרים. נחאס אר מהשגור ש מחייה נכדג הקדכה ומהעובדה שא-אפשר לעשו כא מה שמאים אר לעשו בחופשה משפחתי בקלל המחבול שנהגור מחייון הזה...

אחד האחים קצדולס נהיה חילוני ועבר לצור קדינה אכד. ההורים כועסים עליו ואינם מאפשרים אר אקד אלו השבג.

ההורים נוצים שפס השבוע נוס כל המשפחה אסבא וסבגא. מחא לא מאים אר ואג מנסה להגמח. זה יוצר עימות ככ פס מחדש.

! במשפחה יכולות לעלות דילמות והתנגשויות בין רצונות וצרכים של בני המשפחה השונים. פתרון הקונפליקטים הללו יכול להיעשות באמצעות כבוד, סבלנות, ויתור, הסתכלות מבעד למשקפיים של האחר. אופן התנהגות כזה ייצור אווירה טובה במשפחה ויאפשר את הצמיחה המיטבית של כולם.

5 - 4 - 3 - 2 - 1

אין כמו משפחה!

העשרה למדריך- התמודדות עם קשיים במשפחה.

← ניתן לסכם את החלק העוסק בקשיים בתוך המשפחה בדבריו של הרב בערל ווין המראה שקשיים בתוך המשפחה אינם אתגר שמאפיין רק את תקופתנו. זוהי מציאות שקיימת כבר מראשית העולם, ואבותינו התמודדו איתה ולא התייאשו. המשפחה חשובה והיא הבסיס לקיומנו. לכן, גם אם קשה לנו, חשוב שנשקיע ונתאמץ לשפר את המצב.

ספר בראשית, שהוא חלק נכבד מאוד מכל התורה שבכתב, איננו מכיל כמעט מצוות. החומש הזה הוא בעצם סיפור שעוקב אחרי קורותיה של משפחה אחת - שמונה 70 איש בסוף - ואחר הקשיים שהמשפחה הזאת נתקלת בהם במשך הדורות. אם כך, מה המסר העיקרי לנו, לאנשים שחיים בעולם כל כך שונה ובמרחק אלפי שנים?

אני חושב שהמסר של ספר בראשית הוא המסר הברור: המשפחה וחשיבותה. התורה, בכוונה תחילה ובפרוטרוט, מתארת לנו כמה קשה להקים ולתחזק משפחה מלוכדת. כל אחד מהדורות שמתוארים בספר בראשית, מקין והבל ועד יוסף ואחיו, עסוק במשימה הקשה ולעתים קורעת הלב של בניית משפחה. בחומש בראשית אין יחסים משפחתיים ללא מהמורות או בעיות. יריבות בין אחים, אלימות, תכונות אישיות שונות, סכסוכים בין בני זוג ובתוך המשפחה - כל אלה הם חלק מהסיפור התנ"כי בספר בראשית. התורה אינה מצנזרת את סיפורה ואינה נמנעת מלהתעמת עם החולשות והשגיאות של בני האדם.

האנשים הגדולים ביותר בעמנו, האבות והאמהות, התמודדו עם קשיים גדולים בניסיון ליצור משפחות מאוחדות ומוסריות. ולמרות הקשיים, הם לא התייאשו, מפני שבלי משפחתיות חזקה אין בסיס לקיום יהודי נצחי. בכל אחת מהמשפחות שמתוארות בספר בראשית מתרחש סכסוך טרגי, ובכל זאת הרציפות המשפחתית נמשכת ומתחזקת עד שהמשפחה גדלה והופכת לעם גדול ורב השפעה.

(הרב בערל ווין מתוך אתר ישיבה)

5 - 4 - 3 - 2 - 1

אין כמו משפחה!

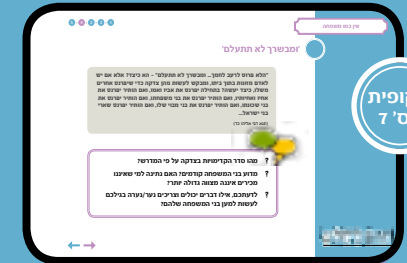
חלק ד' - לימוד: משקיעים במשפחה

חיזוק הקשרים המשפחתיים והפיכת המשפחה למקור לכוח, לעצמה ולשמחה עבורנו דורשים מאתנו להשקיע במשפחה. מקורות היהדות מלמדים אותנו איך לעשות זאת:

אפשרות א':

"הלא פרוס לרעב לחמך... ומבשרך לא תתעלם" - הא כיצד? אלא אם יש לאדם מזונות בתוך ביתו, ומבקש לעשות מהן צדקה כדי שיפרנס אחרים משלו, כיצד יעשה? בתחילה יפרנס את אביו ואמו, ואם הותיר יפרנס את אחיו ואחיותיו, ואם הותיר יפרנס את בני משפחתו, ואם הותיר יפרנס את בני שכונתו, ואם הותיר יפרנס את בני מבוי שלו, ואם הותיר יפרנס שארי בני ישראל...

(תנא דבי אליהו כד)

שקופית מס' 7

שאלות לדיון

- ? מהו סדר הקדימויות בצדקה על פי המדרש?
- ? מדוע בני המשפחה קודמים? האם נתינה למי שאיננו מכירים איננה מצווה גדולה יותר?
- ? לדעתכם, אילו דברים יכולים וצריכים נער/נערה בגילכם לעשות למען בני המשפחה שלהם?

← **נסכם:** על פי המדרש, הנתינה מתחילה קודם כול בבית ומשם מתרחבת הלאה למעגלים נוספים. לאמירה הזאת יש משמעות חינוכית: לא פעם אנחנו משקיעים במערכות היחסים שלנו עם החברים ועם הסביבה אנרגיות רבות בהרבה מאלה שאנו משקיעים במשפחתנו ובביתנו. התורה מלמדת אותנו שזה סדר עדיפויות שגוי, הסדר הנכון הוא להתחיל בתוך הבית פנימה ומשם - לצמוח החוצה.

5 - 4 - 3 - 2 - 1

אין כמו משפחה!

אפשרות ב':

הכול למען כבודו של אבא!

בילדותו, בהיותו בן תשע, חלה רפאל ברוך (לימים - הגאון רבי רפאל ברוך טולדאנו זצ"ל*) במחלה קשה. הוא שכב במיטתו, מתפתל בכאבים עזים, בוכה וגונח מרוב ייסורים. לפתע נכנס אביו לחדר, לבקרו. בו ברגע - פסק הנער מבכיו. הידק את שפתיו - וחייך אל אביו! באותה שעה שהה שם ידידו ורעו יוסף (לימים - הגאון רבי יוסף משאש זצ"ל), שהיה צעיר ממנו בשנתיים. יוסף היה עד לשינוי הכביר שחל בחברו. הוא הביט בו נדהם. לאחר שהאב יצא מהחדר, שָׁבו הגניחות והאנחות. שאלו ידידו יוסף: כיצד יכולת להחריש, אחר שסבלך רב כל כך?! ענה הנער בן התשע: "לא רציתי לצער את אבא. האם לא די בכך שאני סובל?! לא רציתי שגם לאבא יכאב!..."

שאלות לדיון

? האם אתם מזדהים עם התנהגותו של הבן?

? כיצד הייתם נוהגים או נהגתם במקרה דומה?

? לפעמים קורה לנו שאנחנו רואים את כל ההשקעה שההורים משקיעים בנו כמובנת מאליה. לעיתים אנחנו גם כועסים עליהם מכיוון שלא קיבלנו מהם את מה שביקשנו. רבי רפאל מלמד אותנו התייחסות אחרת לגמרי. גם כאשר הוא סובל ומתייסר, הוא מסרב לצער את אביו. הוא אינו מבקש 'להתפנק' אלא מתאפק ומסתיר את סבלו וכל זאת כדי שאביו לא יטרח עבורו. במה אתם חושבים שנכון לשתף את ההורים? עם מה נכון, לדעתכם, להתמודד לבד?

? עד כמה לדעתכם אדם צריך להשקיע ביחסים שלו עם הוריו ועם בני משפחתו?

* ר' רפאל ברוך טולדאנו היה מחשובי רבני מרוקו בדור האחרון. בהיותו כבן שמונה עשרה התמנה לדיין בעיר מקנס, ובגיל 27 נתמנה לאב בית הדין ולרבה הראשי של העיר. במסגרת תפקידו קיבל עיטור כבוד ממלך מרוקו, וגם הממשלה הצרפתית העניקה לו את עיטור לגיון הכבוד. בשנת תשכ"ג (1963) עלה לארץ והתיישב בבני ברק. ר' רפאל חיבר ספר שנקרא 'קיצור שולחן ערוך השלם', ספר דומה ל'קיצור שולחן ערוך' שחיבר הרב גאנצפריד, אלא שבו מובאים מנהגי מרוקו. הוא חיבר גם את הפיוט "אשורר שירה לכבוד התורה".

5

4

3

2

1

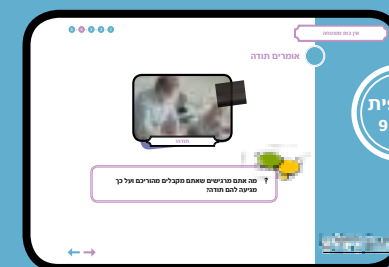
אין כמו משפחה!

אפשרות הרחבה לסיכום:

לאחר כל אחד מקטעי הלימוד שנבחרו נקריין את הסרטון הבא. אמנם הסרטון הוא סרטון פרסומת למסטיקים, אבל הוא מעביר מסר בעל ערך רב.

היחסים במשפחה ומקומה של המשפחה בלבנו הם מטען מצטבר: רגע ועוד רגע, מחווה ועוד מחווה הופכים לסיפור חיים מלא וגדוש. אחד האתגרים העומדים לפנינו הוא לדעת להוקיר את כל אותם רגעים, לשים אליהם לב ולקחת אותם' אתנו.

5 - 4 - 3 - 2 - 1

אין כמו משפחה!

חלק ה' - סיכום - מחזקים ומתחזקים במשפחה

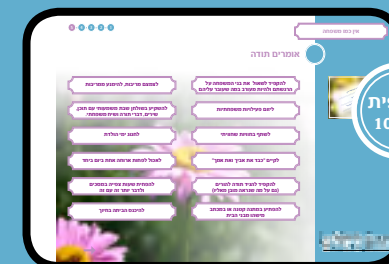
אפשרות א': התמודדות מעשית

המדריך יחלק לתלמידים 2 כרטיסים מעוצבים לכתיבה.

כל תלמיד יבחר 2 מבני משפחתו: אחד שעמו יש לו קשר טוב ואחד שהיחסים ביניהם מתאפיינים בקושי ובמתח.

כל תלמיד יכתוב על הכרטיסים שקיבל מילים טובות. כל כרטיס מיועד לאחד מבני המשפחה שבחר.

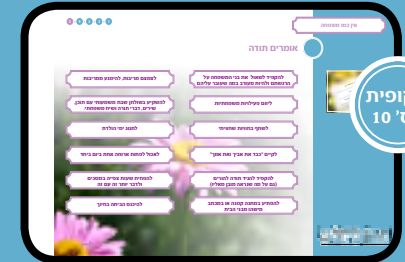
← אחרי שהחניכים יכתבו, המדריך יבקש מהם לקחת את הכרטיסים עמם הביתה ולתת אותם לבני המשפחה שלהם הם מיועדים. בשבוע שלאחר מכן חשוב שהמדריך יזכור לשאול מה היו תגובות בני המשפחה על הכרטיסים.

אפשרות ב': הלכה למעשה

הלב של הפעילות הבאה הוא חיזוק ראיית המסוגלות של התלמידים בעשייה בפועל להעצמת מקומה של המשפחה. נקרין על הלוח אוסף של פעולות ומעשים שיכולים לחזק ולהעצים את הלכידות המשפחתית.

1. כל תלמיד יבחר שני מעשים ש'מדברים אליו' יותר מכולם, המעשים שהוא עושה, רוצה לעשות, מתאים לו לעשות.
2. לגבי כל אחד מהמעשים שהתלמידים בחרו, עליהם לכתוב לעצמם או לומר בעל פה משהו אישי משלהם: טיפ בנושא, שאלה, מחשבה, תיאור מקרה אישי ועוד.

שקופית
מס' 10

סיכום היחידה: משפחה היא

הגרעין החשוב והחזק ביותר בחיינו של אדם. בה הוא נובט וצומח ובה מתעצבים אישיותו וחיו. דווקא בגלל הקשר ההדוק בין בני המשפחה ובגלל החשיבות שיש לה לכל תחומי החיים, קורה לעתים קרובות שנוצרים קונפליקטים בתוך המשפחה. המצב הזה הוא טבעי ואפילו מעוגן בתורה וביהדות. כדי להתגבר עליהם ולקיים אווירה טובה, אנו צריכים להקפיד על כבוד הדדי, על סבלנות, על ויתור ועל אכפתיות מתוך הבנה שהדברים ישפיעו לטובה על כולם.

לצמצם מריבות, להימנע ממריבות

להשקיע בשולחן שבת משמעותי עם תוכן, שירים, דברי תורה ושיח משפחתי.

לחגוג ימי הולדת

לאכול לפחות ארוחה אחת ביום ביחד

להפחית שעות צפייה במסכים ולדבר יותר זה עם זה

להיכנס הביתה בחיוך

להקפיד לשאול את בני המשפחה על הרגשתם ולהיות מעורב במה שעובר עליהם

ליזום פעילויות משפחתיות

לשתף בחוויות שחוויתי

לקיים "כבד את אביך ואת אמך"

להקפיד להגיד תודה להורים (גם על מה שנראה מובן מאליו)

להפתיע במתנה קטנה או במכתב מישו מבני הבית